

DE CORRESPONDENTEN

HABEN WIR ES GESCHAFFT?

ONT-VLUCHT 2015 > 2019

Zahid Ghaida: 'Ik heb nooit de vraag gekregen waarom ik hier ben. Maar ik ben bang dat andere vluchtelingen zich niet meer zo welkom zullen voelen' Fred Debrock

'Trots dat ik als Syriër Belgen kan helpen'

Zahid Ghaida is een Syriër met een missie. 'Ik wil bemiddelen voor een betere samenleving. Ik wil uitleggen wie wij zijn en wat wij hier doen.'

Haben wir es geschafft? Vier jaar na de grootste vluchtelingenstroom sinds de Tweede Wereldoorlog stellen we de vraag. Ook in België hebben duizenden Syriërs, Irakezen en Afghanen een veilige haven gevonden, ver weg van het oorlogsgeweld. Wat is er van hen geworden? Hebben ze een job? Zijn ze geïntegreerd? Of willen ze terug? Correspondent **YVES DELEPELEIRE** zoekt de antwoorden en de verhalen die in de statistieken nog onzichtbaar zijn.

VAN ONZE CORRESPONDENT 'ONT-VLUCHT 2015 > 2019' YVES DELEPELEIRE

Antwerpen

‘Ik doe vrijwilligerswerk bij Samenlevingsopbouw Antwerpen. Als budgetgids help ik mensen de weg te vinden naar de sociale en financiële steun die zij nodig hebben. Ik help hen documenten in te vullen of ga met hen naar het loket. Ik begeleid ook Belgen. Ik ben trots dat ik als Syriër, die zelf de taal nog aan het leren is, Belgen kan helpen die het moeilijk hebben. Ik wil graag iets voor België terugdoen, omdat het land mij ook heeft gesteund.’

Vier jaar is Zahid Ghaida (29) in ons land. Op 5 augustus 2015 stond hij bij de Dienst Vreemdelingenzaken in de lange rij om asiel aan te vragen. De vluchtelingen crisis had ons land net bereikt. Door een gebrek aan opvang moesten asielzoekers de nacht in het Maximiliaanpark doorbrengen. Zahid kon bij zijn broer intrekken die al drie jaar in Brussel was. Hij heeft nooit in een opvangcentrum moeten wonen.

Brand Bilzen

‘Wij hebben allemaal veel achtergelaten: een huis, onze familie, werk. Wij zijn ook mensen. Niemand woont voor zijn plezier in een opvangcentrum. Maar voor veel vluchtelingen is het tijdelijk een thuis waar ze rust vinden.’

‘Ik hoor politici zeggen dat ze de procedure voor gezinshereniging nog moeilijker willen maken. Het is al moeilijk genoeg, vind ik’ ZAHID GHADA Syrische vluchteling

Net daarom raakte de brandstichting in het opvangcentrum in Bilzen van drie weken geleden hem diep. Hij schreef een Facebookbericht aan de brandstichter(s) dat duizenden keren werd gedeeld en becommentarieerd. ‘Ik wil jullie echt graag ontmoeten en in gesprek met jullie gaan, want ik ben benieuwd van welke wereld jullie zijn’, schreef Zahid.

‘Ik heb mij altijd welkom gevoeld. Nooit heb ik de vraag gekregen: “Waarom ben jij hier?” Maar ik ben bang dat andere vluchtelingen zich niet meer zo welkom zullen voelen. Zo’n brandstichting tast de solidariteit en verdraagzaamheid in de samenleving aan.’ Hij contacteerde Johan Sauwens (Trots op Bilzen), de burgemeester van Bilzen, met de vraag hoe hij kan helpen. Binnenkort mag hij op gesprek. ‘Ik zou ook graag minister Bart Somers (Open VLD) ontmoeten.’

‘Ik heb de indruk dat er heel wat misverstanden bestaan’, zegt Zahid. ‘Veel mensen denken dat wij allemaal komen om te profiteren. Ik wil dat misverstand uit de wereld helpen. Ik wil met de mensen praten, uitleggen wie wij zijn en wat wij komen doen. Ik praat ook met nieuwkomers, met mijn eigen mensen. Dan zeg ik dat wij ons best moeten doen en elkaar moeten aanvaarden. Ik wil dat wij goed samenleven en wil daarbij graag bemiddelen.’

Bachelor

Bemiddelen zit in zijn genen. In Syrië was de familie van Zahid wijd en zijd bekend omdat ze bemiddelde tussen andere families die in ruzie lagen. In Merchtem, waar Zahid woonde voor hij naar de stad Antwerpen verhuisde, belde hij ook al bij de inwoners aan om met ze in gesprek te gaan.

Toen hij besloot om te studeren, lag maatschappelijk werk voor de hand. Hij wilde een bacheloropleiding volgen aan de hogeschool Odisee, maar daarvoor bleek zijn Nederlands niet goed genoeg. Dat is verleden tijd. Na 2,5 jaar heeft hij – als enige vluchteling tussen de Belgische studenten – zijn graduaat aan de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen bijna bereikt. In januari begint hij alsnog aan zijn bachelor. Die studies wil hij combineren met een halftijdse baan.

‘Nu werk ik soms in de weekends en de vakanties als uitzendkracht. Vorige zomer heb ik hamburgers gebakken op Tomorrowland. Al die mensen met zulke rare kleren, dat was een heel nieuwe wereld voor mij’, lacht hij.

Zahid is een duizendpoot. Hij werkt niet alleen als vrijwilliger bij Samenlevingsopbouw. Sinds kort is hij ook betrokken bij de vzw Op de Spiegel, een privé-initiatief uit Kasterlee dat vluchtelingen helpt zelfstandiger te worden door ze kleine bedragen te lenen, bijvoorbeeld voor het behalen van een rijbewijs of het kopen van een tweedehands auto.

‘Zulke initiatieven nemen heel wat stress en zorgen bij ons weg’, zegt hij. ‘Mensen vergeten soms hoe moeilijk het voor ons is om in een nieuw land een nieuw leven op te bouwen. Wij hebben zo veel stress en zorgen. Er is de druk om een appartement te vinden – dat is echt heel moeilijk. Er is de druk om de taal te leren. Ik had Nederlands geleerd en kon de gesprekken op straat niet volgen omdat de mensen dialect praten.’

Alleenstaande mannen

En dan is er nog de stress over de familie die achterblijft. Twee jaar leefde Zahid gescheiden van zijn vrouw. In 2017 kon zij via familiehereniging naar België overkomen. Samen hebben zij nu een dochter van tien maanden.

Zahid: ‘Het waren geen makkelijke jaren zonder mijn vrouw. De procedure was moeilijk en duurde lang. En nu hoor ik politici zeggen dat ze die procedure nog moeilijker willen maken. Het is al moeilijk genoeg, vind ik. Het was al beter geweest als mijn vrouw sneller had kunnen komen, dan hadden wij samen kunnen integreren en de taal kunnen leren. Nu ben ik bijna afgestudeerd en wil zij nog beginnen te studeren. Met een kindje is dat niet zo makkelijk.’

Hij wil nog één misverstand verduidelijken, zegt hij. 'Ik hoor mensen soms zeggen: waarom komen al die alleenstaande mannen naar hier? In ons geval hadden wij niet genoeg geld om voor ons beiden een smokkelaar te betalen. Wij moesten kiezen wie zou vertrekken. Voor een vrouw alleen zijn de gevaren onderweg nog groter dan voor een man. Smokkelaars zijn ook niet te vertrouwen. De mensen weten soms niet hoe moeilijk het is om te vluchten.'